

TÜRKİYE’DE TELE SAĞLIK UYGULAMALARINA YÖNELİK 2012-2022 YILLARI ARASINDA HEMŞİRELİK ALANINDA YAPILAN TEZ ÇALIŞMALARININ İNCELENMESİ

INVESTIGATION OF THESIS STUDIES ON TELEHEALTH PRACTICES IN TURKEY BETWEEN 2012-2022 IN THE FIELD OF NURSING

Serap SAYAR¹, Emel SÜTSÜNBUĞLU²

¹KTO Karatay Üniversitesi Sağlık Bilimleri Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü , Konya

²Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Cerrahi Hastalıklar Hemşireliği Anabilim Dalı , Kütahya

ÖZET

Giriş-Amaç: Tele sağlık, sağlık bakım hizmeti sağlamada iletişim teknolojilerinin kullanılmasıdır. Son yıllarda, tele sağlık uygulamalarıyla birlikte, hastaların durumundaki değişikliklerin erken dönemde saptanıp erken müdahale edilmesi, tedavi ve bakımlarına ilişkin hastaların sorumluluk almasının sağlandığı belirtilerek, bu uygulamalarının kullanımının arttığı bildirilmektedir. Bu çalışmada; Türkiye’de tele sağlık uygulamalarına yönelik 2012-2022 yılları arasında hemşirelik alanında yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi amaçlanmıştır.

Gereç-Yöntem: Bu çalışmada, hemşirelik alanında tele sağlık uygulamalarına yönelik 2012-2022 yılları arasında yapılmış tezler, YÖK TEZ veri tabanında incelenmiştir. Bu kapsamda, "tele sağlık", "tele hemşirelik", web tabanlı", web destekli", "aplikasyon", "mobil uygulama" anahtar kelimeleri araştırılmıştır. Son 10 yılda (2012-2022) yapılmış, tam metnine ulaşabilen, yayın dili Türkçe olan, 68 tez çalışmasına ulaşılmıştır.

Bulgular: Tez çalışmalarının %63,3’si (n=43) doktora, %36,7’si (n=25) yüksek lisans tezidir. Tez çalışmalarının %7,3’ü (n=5) Cerrahi Hastalıklar Hemşireliği, %26,4’ü (n=18) İç Hastalıkları Hemşireliği, %13,2’si (n=9) Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği, %22,05’i (n=15) Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, %8,8’i(n=6) Halk Sağlığı Hemşireliği, %11,7’si (n=8) Hemşirelik Uygulama Esasları, %8,8’i (n=6) Hemşirelik Anabilim Dalı, %1,3’ü (n=1) Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği alanında yapılmıştır. Araştırma tasarımlarının %64,7’si deneysel (n=44), %27,9’u (n=19) yarı deneysel ve %7,4’ü (n=5) tanımlayıcı tiptedir. Çalışmaların %17,6’sı (n=12) hemşirelik öğrencileri, %11,7’si(n=8) diyabet hastaları, %7,3’ü (n=5) hemşireler ve %5,8’i (n=4) meme kanserli hastalar üzerinde tele sağlık uygulamalarıyla yapılan eğitiminin etkisini değerlendirmektedir. Ulaşılan tüm çalışmaların %86,7’si son 5 yıl içinde yapılmıştır.

Sonuç: Yapılan tez incelemelerinin sonucunda; Türkiye de hemşirelik alanında tele sağlık uygulamalarına yönelik yapılan çalışmaların çoğunluğunun deneysel araştırma tasarımlarına göre yapıldığı ve son yıllarda bu uygulamaya yönelik çalışmaların yaygınlaştığı görülmüştür. Pandemi süreciyle birlikte uzaktan eğitim ve öğrenme yönteminin tercih edilen yöntemlerden biri haline geldiği için bu uygulamaların kullanımının artmasına neden olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: tele sağlık, tele hemşirelik, mobil uygulama, web tabanlı

ABSTRACT

Introduction-Aim: Telehealth is the use of communication technologies in providing health care services. In recent years, it has been reported that the use of these applications has increased with telehealth applications, indicating that the changes in the condition of the patients are detected in the early period and intervened early and that the patients take responsibility for their treatment and care. In this study; It is aimed to examine the postgraduate theses made in the field of nursing between the years 2012-2022 on telehealth applications in Turkey.

Material-Method: In this study, theses made between 2012-2022 on telehealth applications in the field of nursing were examined in the YÖK TEZ database. In this context, the keywords "telehealth", "telenursing", "web-based", "web-supported", "application", "mobile application" were searched. In the last 10 years (2012-2022) 68 theses were reached, the full text of which was available in Turkish, and the publication language was Turkish.

Results: 63.3% (n=43) of the thesis studies are doctoral theses and 36.7% (n=25) are master's theses. 7.3% (n=5) of the thesis studies were Surgical-Nursing, 26.4% (n=18) Internal Medicine Nursing, 13.2% (n=9) Obstetrics and Gynecology Nursing, % 22.05 (n=15) Child Health and Disease Nursing, 8.8% (n=6) Public Health Nursing, 11.7% (n=8) Nursing Practice Principles, 8.8% (n=6) were in the Nursing Department, 1.3% (n=1) were in the field of Mental Health and Diseases Nursing. 64.7% of the research designs were experimental (n=44), 27.9% (n=19) quasi-experimental, and 7.4% (n=5) descriptive type. Of the studies, 17.6% (n=12) were nursing students, 11.7% (n=8) were diabetics, 7.3% (n=5) were nurses, and 5.8% (n=4) evaluates the effect of education with telehealth applications on breast cancer patients. 86.7% of all the studies reached were done in the last 5 years.

Conclusion: As a result of the thesis examinations; It has been observed that most of the studies on telehealth applications in the field of nursing in Turkey are carried out according to experimental research designs and studies on this application have become widespread in recent years.

Keywords: tele-health, tele-nursing, mobile application, web-based